

บันทึก

เรื่อง การกำหนดให้ป่าคุ้มครองเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามบทเฉพาะกาล
ในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๕.๐๕/๒๔๑๓๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับข้อหารือจากกรมป่าไม้ โดยจังหวัดตรังหรือปัญหาข้อกฎหมายกรณีป่าสายเขาหวาง ซึ่งเดิมเป็นป่าคุ้มครองที่เปลี่ยนสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ แต่กรมป่าไม้ยังไม่ได้ออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามบทเฉพาะกาลในมาตรา ๓๖ แห่งกฎหมายดังกล่าว จึงมีปัญหาว่່าปัจจุบันป่าสายเขาหวาง เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ หรือไม่ อย่างไร ซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่กรมป่าไม้และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องนำไปประกอบการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ หลายเรื่อง เช่น ฐานความผิดในการจับกุมดำเนินคดี การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน การอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าไม้ การอนุญาตให้ทำไม้หรือเก็บหาของป่า ฯลฯ เรื่องนี้มีข้อเท็จจริงดังนี้

๑. ป่าสายเขาหวาง ท้องที่ตำบลนาเมืองเพชร อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง เป็นป่าคุ้มครองตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๐๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑

๒. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ มีผลใช้บังคับวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๐๗ ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๔๙๖ และพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๔๙๗

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นเป็นสองฝ่าย คือ

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า ปัจจุบันป่าสายเขาหวาง ยังเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เนื่องจากเมื่อพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๐๗ แล้ว บรรดาป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ย่อมหมดสภาพป่าคุ้มครองและเปลี่ยนสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามบทเฉพาะกาลในมาตรา ๓๖ กำหนดเวลา ที่ต้องออกกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติภายใน ๕ ปี มิใช่บทบังคับ แต่เป็นเพียงบทบัญญัติที่เร่งรัดการดำเนินการเท่านั้น กำหนดเวลา ๕ ปี ดังกล่าวมิใช่เงื่อนไขหรือกำหนดเวลาที่จะทำให้ป่าสงวนแห่งชาติต้องฟื้นสภาพไป เพราะว่าการกำหนดป่าสงวนแห่งชาติอาจมีปัญหาอุปสรรคก็ได้ ดังนั้น แม้ว่ากรมป่าไม้จะมีได้ออกกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวน

แห่งชาติภายในระยะเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ใช้บังคับก็ตาม บรรดาป่าสงวนแห่งชาติตามบทเฉพาะกาลก็ยังคงเป็นป่าสงวนแห่งชาติอยู่จนถึงปัจจุบัน

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า ปัจจุบันป่าสายเขาหวาง ไม่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ เนื่องจากกำหนดเวลา ๕ ปี ตามมาตรา ๓๖ เป็นเงื่อนไขเวลาที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าต้องออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดป่าสงวนแห่งชาติภายในกำหนดเวลาดังกล่าว และเมื่อพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติแล้วเห็นว่า หากกฎหมายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์จะให้ป่าคุ้มครองเป็นป่าสงวนแห่งชาติโดยไม่มีกำหนดเวลาสิ้นสภาพก็น่าจะกำหนดเรื่องป่าคุ้มครองที่เปลี่ยนสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ไว้ในมาตรา ๖ เช่นเดียวกับกรณีที่ป่าสงวน ที่เปลี่ยนสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ดังนั้นปัจจุบันนี้ป่าสายเขาหวาง จึงไม่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีประเด็นข้อหารือ ดังนี้

๑. กรณีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติจนถึงปัจจุบัน หรือกรณีที่ได้ออกกฎกระทรวงหลังจากระยะเวลา ๕ ปี ตามบทเฉพาะกาลในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ แล้ว ขอทราบว่ามีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติซึ่งเปลี่ยนสภาพจากป่าคุ้มครองตามมาตรา ๓๖ นั้น จะยังคงมีสภาพตามกฎหมายเป็นป่าสงวนแห่งชาติหรือไม่ อย่างไร

๒. กรณีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ แต่พื้นที่ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติไม่ครอบคลุมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (ซึ่งเปลี่ยนสภาพจากป่าคุ้มครองตามมาตรา ๓๖) ทั้งหมด พื้นที่ส่วนที่เหลือจะมีสภาพทางกฎหมายเป็นป่าประเภทใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาเรื่องหารือดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) และพิจารณาความเป็นมาในการร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. แล้วปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า นอกจากกรณีป่าสายเขาหวางที่หารือมาในครั้งนี้แล้ว ยังมีป่าคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและสงวนป่า ที่ได้รับการรองรับให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติโดยบทเฉพาะกาลในมาตรา ๓๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และได้มีการ ออกกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติใหม่ภายใน ๕ ปี ในลักษณะเดียวกันกับป่าสายเขาหวางอีกประมาณ ๒๕๕ ป่า กระจายอยู่ใน ๑๖ จังหวัด จำนวนเนื้อที่ ๒๑,๔๒๘,๗๑๑ ไร่ ซึ่งผลการพิจารณาในครั้งนี้จะมีผลกระทบถึงพื้นที่ป่าดังกล่าวทั้งหมดด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) มีความเห็นในเรื่องหารือดังกล่าว ดังต่อไปนี้

^๑ มาตรา ๓๖ บรรดาป่าที่เป็นป่าคุ้มครองอยู่แล้วตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและสงวนป่าก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงออกตามมาตรา ๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๗ ซึ่งต้องออกภายในห้าปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ประเด็นที่หนึ่ง การที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่ได้ออกกฎกระทรวงกำหนด ป่าสายเขาหวางให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ภายในระยะเวลา ๕ ปี ตามบทเฉพาะกาลในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติซึ่งเปลี่ยนสภาพจากป่า คุ่มครองตามมาตรา ๓๖ จะยังคงมีสภาพตามกฎหมายเป็นป่าสงวนแห่งชาติหรือไม่ อย่างไร นั้น กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗ มีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า การที่มีได้ออกกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ภายใน ๕ ปี ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มิได้มีผลกระทบต่อนสถานะความเป็นป่าสงวนแห่งชาติแต่อย่างใด เพราะในบทเฉพาะกาลเองก็ มิได้บัญญัติให้มีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติเมื่อมิได้ออกกฎกระทรวงภายในระยะเวลา ๕ ปี ดังนั้น ระยะเวลา ๕ ปีที่กำหนดไว้จึงเป็นเพียงกำหนดเวลา เพื่อเร่งรัดให้มีการดำเนินการ สืบสวนและกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติใหม่ให้เหมาะสมเท่านั้น ถ้ากฎหมายจะกำหนดบังคับให้ กระทำการภายในกำหนดเวลาดังกล่าวก็จะต้องบัญญัติไว้ด้วยว่า ถ้าไม่กระทำการให้เสร็จภายใน เวลาที่กำหนดไว้จะให้มีผลอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น ให้มีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติส่วนที่ ยังมิได้ออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๓๖

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า เมื่อพิจารณาความเป็นมาในการยกร่างมาตรา ๓๖ แห่ง พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ แล้ว จะแสดงให้เห็นเจตนารมณ์ในการตรา กฎหมายได้ชัดเจน เพราะร่างที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้กำหนด รวมทั้งป่าคุ้มครองและป่าสงวนแห่งชาติให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติเช่นเดียวกัน^๒ แต่ในชั้นการ พิจารณาของสภาร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่สมานิติบัญญัติ ได้แยกเรื่องป่าสงวนไปกำหนดไว้ใน มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง^๓ ให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติโดยไม่ต้องดำเนินการใดอีก ส่วนป่าคุ้มครองได้ กำหนดรองรับให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามบทเฉพาะกาล โดยได้เพิ่มความให้มีการออก กฎกระทรวงตามมาตรา ๖ วรรคสองหรือมาตรา ๗ ซึ่งต้องออกภายในห้าปี จึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายได้ว่า กฎหมายได้รองรับสภาพความเป็นป่าสงวนแห่งชาติของป่า คุ่มครองตามกฎหมายเดิมที่ถูกละเลยเพียงในระยะเวลาห้าปี และจะต้องมีการสำรวจแนวเขตออก กฎกระทรวงกำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง ถ้ามิได้มีการออกกฎกระทรวงภายใน ระยะเวลาที่กำหนด ป่าดังกล่าวก็จะพ้นสภาพจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติ กลายเป็นที่ดินรกร้าง ว่างเปล่าซึ่งอาจมีสภาพเป็นที่ดินสงวนหวงห้ามตามกฎหมายอื่นหรือไม่แล้วแต่ข้อเท็จจริงเป็นกรณี ไป

^๒ มาตรา ๓๔ ป่าสงวนและป่าคุ้มครองที่ได้กำหนดไว้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยการ คุ่มครองและสงวนป่าก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

^๓ มาตรา ๖ บรรดาป่าที่เป็นป่าสงวนอยู่แล้วตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและสงวนป่า ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรกำหนดป่าอื่นใดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อรักษาสภาพป่า ไม้ ของ ป่าหรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น ให้กระทำโดยออกกฎกระทรวงซึ่งต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตป่าที่กำหนดเป็น ป่าสงวนแห่งชาตินั้นแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย

ประเด็นที่สอง กรณีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ แต่พื้นที่ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติไม่ครอบคลุมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (ซึ่งเปลี่ยนสภาพจากป่าคุ้มครองตามมาตรา ๓๖) ทั้งหมด พื้นที่ส่วนที่เหลือจะมีสภาพทางกฎหมายเป็นป่าประเภทใดนั้น เห็นว่า เจตนารมณ์ของมาตรา ๓๖ ที่รองรับสภาพป่าคุ้มครองตามกฎหมายเดิมให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ เป็นการกำหนดเพียงเพื่อให้มีการสำรวจพื้นที่และกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติใหม่ตามความเหมาะสม เมื่อมีการออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติใหม่และพื้นที่ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงไม่ครอบคลุมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (ที่เปลี่ยนสภาพมาจากป่าคุ้มครอง) ทั้งหมด พื้นที่ส่วนที่เกินไปจากแผนที่ท้ายกฎกระทรวงจึงพ้นสภาพจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ส่วนจะมีสภาพทางกฎหมายอย่างไรย่อมแล้วแต่ข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป ในกรณีทั่วไปถ้าไม่ได้มีการกำหนดให้เป็นป่าสงวนหรือเป็นป่าคุ้มครองประเภทอื่นก็จะเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าตามมาตรา ๑๓๐๔ (๑)^๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ถ้ามีการสงวนหวงห้ามหรือคุ้มครองตามกฎหมายอื่น สภาพการคุ้มครองก็จะเป็นไปตามกฎหมายนั้น

เนื่องจากการพิจารณาในประเด็นที่หนึ่งกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗ มีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่าย และเป็นปัญหาสำคัญที่มีผลกระทบถึงพื้นที่ป่าเป็นจำนวนมาก กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗ จึงมีมติให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดให้มีการประชุมพิเศษ โดยเป็นการประชุมร่วมกันระหว่างกรรมการร่างกฎหมายที่เคยพิจารณาประเด็นปัญหาข้อกฎหมายในลักษณะทำนองเดียวกันนี้มาแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ และกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗ ตามข้อ ๑๒^๕ ของระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒

^๔ มาตรา ๑๓๐๔ สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น รวมทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น

(๑) ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่น ตามกฎหมายที่ดิน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้านหรือต้องการความรอบคอบในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการร่างกฎหมายสองหรือสามคณะมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

ในการประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการร่างกฎหมายซึ่งมีอาวุโสที่สุดเป็นประธานในที่ประชุม และต้องมีกรรมการร่างกฎหมายมาประชุมไม่น้อยกว่าหกคน โดยต้องเป็นกรรมการร่างกฎหมายจากทุกคณะที่ได้เชิญประชุม จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในการวินิจฉัยประเด็นสำคัญประธานในที่ประชุมจะให้ออกราวินิจฉัยประเด็นนั้นจนกว่าจะมีกรรมการร่างกฎหมายมาประชุมมากกว่าหกคนก็ได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ และคณะที่ ๗) ได้ประชุมปรึกษาเพื่อพิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) แล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ รองรับสถานะป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ.๒๕๔๑ ให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติแล้ว การที่มีได้ออกกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติภายใน ๕ ปี ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๓๖ มิได้มีผลกระทบต่อสถานะความเป็นป่าสงวนแห่งชาติแต่อย่างใด เพราะในบทเฉพาะกาลเองก็ได้บัญญัติให้มีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อมีได้ออกกฎกระทรวงภายในระยะเวลา ๕ ปี ดังนั้น ระยะเวลา ๕ ปีที่กำหนดไว้จึงเป็นเพียงกำหนดเวลาเพื่อเร่งรัดให้มีการดำเนินการสำรวจและกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติใหม่ให้เหมาะสมเท่านั้น ถ้ากฎหมายจะกำหนดบังคับให้กระทำการภายในกำหนดเวลาดังกล่าวก็จะต้องบัญญัติไว้ด้วยว่าถ้าไม่กระทำการให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้จะให้มีผลอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น ให้มีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติส่วนที่ยังไม่ได้ออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๓๖ ดังนั้น จากข้อเท็จจริงตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือ ป่าสายเขาหวางที่ได้กำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ แม้จะมีได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติใหม่ภายในเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ใช้บังคับ ก็ยังคงมีสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติอยู่ต่อไป

ประเด็นที่สอง กรณีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ แต่พื้นที่ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติไม่ครอบคลุมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (ซึ่งเปลี่ยนสภาพมาจากป่าคุ้มครองตามมาตรา ๓๖) ทั้งหมด พื้นที่ส่วนที่เหลือจะมีสภาพทางกฎหมายเป็นป่าประเภทใดนั้น ที่ประชุมร่วมกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ และคณะที่ ๗ เห็นพ้องกับความเห็นของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗ ว่า เมื่อมีการออกกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติในบริเวณเดียวกับป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๓๖ แล้ว ถ้าพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กำหนดขึ้นในภายหลังไม่ครอบคลุมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเดิมทั้งหมด พื้นที่ส่วนที่เหลือจึงพ้นสภาพจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ส่วนจะมีสภาพทางกฎหมายอย่างไรย่อมแล้วแต่ข้อเท็จจริงในแต่ละกรณี

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๔๒